

C.U.SHAH UNIVERSITY

Summer Examination-2018

Subject Name : Company Accounts-I

Subject Code : 4CO03COA1

Branch: B.Com (Gujarati)

Semester : 3

Date : 02/04/2018

Time : 02:30 To 05:30

Marks : 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

- Q-1 Attempt the following questions: (14)**
- a) બોનસ કંપનીના ચાલુ શેરહોલ્ડરોને 1**
- (a) રોકડમાં આપવામાં આવે છે. (b) ડિવેન્ડર સ્વરૂપે આપવામાં આવે છે.
(c) શેર સ્વરૂપે આપવામાં આવે છે. (d) એક પણ નહીં.
- b) હકના શેર એટલે એવા શેર કે જે- 1**
- (a) કંપનીના ડિરેક્ટરોને માટે બહાર પાડવામાં આવે
(b) કંપનીના ડિવેન્ડરહોલ્ડરોને પ્રથમ આપવામાં આવે
(c) કંપનીના શેરહોલ્ડરોને પ્રથમ આપવામાં આવે
(d) નવી સ્થપાયેલ કંપનીએ બહાર પાડેલ હોય
- c) જો પ્રેફરન્સ શેરોને પ્રીમિયમ પરત કરવામાં આવે તો આ પ્રીમિયમની રકમની જોગવાઈ- 1**
- (a) જામીનગીરી પ્રીમિયમ ખાતામાંથી (b) નવા બહાર પાડેલા શેરોની રકમમાંથી
(c) શેર જપ્તી ખાતામાંથી (d) રોકાણો ના વેચાણ પર નફામાંથી
- d) બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ કંપનીના પાકા સરવૈયામાં નીચેના મથાળા હેઠળ દર્શાવાશે 1**
- (a) તારણવાળી લોન (b) ચાલુદેવાં અને જોગવાઈઓ
(c) તારણવગરની લોન (d) શેર જપ્તી ખાતામાંથી બાદ
- e) પાકા સરવૈયામાં બાકી હપ્તાની રકમ દર્શાવાશે- 1**
- (a) મંગાવેલી મૂડીમાંથી રકમ બાદ કરીને
(b) અનામત અને વધારાના શીર્ષક હેઠળ
(c) મૂડીઅનામત માંથી રકમ બાદ કરીને
(d) શેર જપ્તી ખાતાની બાકી માંથી બાદ કરીને
- f) 'અનામત મૂડી' એ..... 1**
- (a) નહીં બહાર પાડેલી મૂડી છે. (b) એક પ્રકારનું અનામત ભંડોળ છે.

- (c) નહીં મંગાવેલી મૂડી છે. (d) એક પણ નહીં.
- g) બાયંધરી કમિશન ખાતુ બંધ કરીને તેની બાકી ક્યા ખાતે લઈ જવામાં આવે છે? 1
 (a) બેંક ખાતે (b) ન. નુ. ખાતે
 (c) અનામત ખાતે (d) બાયંધરીદલાલ ખાતે
- h) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં- ૧૨ નું શીર્ષક છે. 1
 (a) સરકારી હિસાબો (b) સરકારી મિલકતોના હિસાબો
 (c) બિન-સરકારી આવકો (d) સરકારી અનુદાન અંગેના હિસાબો
- i) “રોકાણો અંગેના હિસાબો” ક્યા ભારતીય હિસાબી ધોરણ હેઠળ આવે? 1
 (a) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં- ૧૪ (b) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં- ૧૧
 (c) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં- ૧૫ (d) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં- ૧૩
- j) સેબીના માર્ગદર્શન મુજબ, કોને બાયંધરી કરારની નકલ આપવામાં આવે છે? 1
 (a) સ્ટોક એક્સચેન્જને (b) કંપનીને
 (c) શેર હોલ્ડર્સને (d) ડિબેન્ચર હોલ્ડર્સને
- k) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં- ૧૧ નું શીર્ષક છે. 1
 (a) વિદેશી હૂંડિયામણ દરમાં ફેરફારોની અસર અંગેના હિસાબો
 (b) વિદેશી ચલણ રૂપાંતરના હિસાબો
 (c) આંતર રાષ્ટ્રિય વિનિમય દરના હિસાબો
 (d) વિદેશી શાખાના હિસાબો
- l) મૂડી ઘટાડા નું મુખ્ય કારણ ----- છે. 1
 (a) પાઘડી ની નીચી કિંમત (b) વધુ મૂડીકરણ
 (c) ઓછું મૂડીકરણ (d) એક પણ નહીં
- m) મૂડી ઘટાડામાં કોને ત્યાગ આપવો પડે છે. 1
 (a) ઇક્વિટી શેરહોલ્ડર (b) પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડર
 (c) લેણદારો (d) જરૂરીયાત મુજબ બધાજ
- n) અદ્રશ્ય મિલકત ના ઉદાહરણ આપો. (કોઈ પણ બે) 1

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8

- Q-2 Attempt all questions (14)**
- (A) મૂડી ઘટાડા માટેના કારણો જણાવો. 7
 (B) મૂડી ઘટાડા માટેની કંપની ધારાની જોગવાઈઓ જણાવો. 7
- Q-3 Attempt all questions (14)**
- (A) X કંપની લિ. નું તા. 31-3-2017 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે: 7

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
૮૦,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો	૮,૦૦,૦૦૦	સ્થિર મિલકતો ચાલુ મિલકતો	૧૨,૦૦,૦૦૦ ૬,૮૦,૦૦૦

મૂડી પરત અનામત	૧,૫૦,૦૦૦		
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૧,૫૦,૦૦૦		
વિકાસ વળતર અનામત	૨,૩૦,૦૦૦		
રોકાણ અનામત	૨,૫૦,૦૦૦		
સામાન્ય અનામત	૩,૦૦,૦૦૦		
	૧૮,૮૦,૦૦૦		૧૮,૮૦,૦૦૦

કંપનીએ પોતાના શેરહોલ્ડરોને બે શેરદીઠ એક શેર બોનસ શેર આપવાનું ઠરાવ્યું આ માટે જરૂરી કાયદાકીય જોગવાઈઓ પૂર્ણ કરવામાં આવી. X લી. ના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ આપો અને પાકું સરવૈયું બનાવો.

(B) બોનસ શેરના ફાયદા અને ગેરફાયદા જણાવો.

7

Q-4

Attempt all questions

(14)

(A) અ કંપની લિ. નું તા. 31-3-2017 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

14

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
૧,૨૦,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો	૧૨,૦૦,૦૦૦	સ્થિર મિલકતો	૧૫,૨૦,૦૦૦
૫૦૦૦,૧૫%ના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦ શેરદીઠ		રોકાણો	૨,૭૫,૦૦૦
રૂ. ૮૦ ભરાયેલા	૪,૫૦,૦૦૦	બેંક સિલક	૨,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૨,૨૫,૦૦૦	ચાલુ મિલકતો	૨,૨૫,૦૦૦
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૩૦,૦૦૦		
નફાનુકસાન ખાતું	૧,૪૦,૦૦૦		
લેણદારો	૧,૭૫,૦૦૦		
	૨૨,૨૦,૦૦૦		૨૨,૨૦,૦૦૦

કંપનીધારાની જોગવાઈઓનું પાલન કર્યા બાદ રિડી. પ્રેફરન્સ શેર ૧૦% પ્રીમિયમ પરત કરવાના છે. નવી બેંક સિલક રૂ. ૧,૭૦,૦૦૦ રાખવાની છે. બધા રોકાણો રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦માં વેચવામાં આવ્યાં. કંપનીએ જરૂરી સંખ્યામાં દરેક રૂ. ૧૦૦નો એક એવા ઇક્વિટી શેર ૧૦% ના પ્રીમિયમ બહાર પાડવાનું સ્વીકાર્યું. બધાજ શેર પૂરા ભરપાઈ થઈ ગયા. અ કંપની લિ.ના ચોપડે આમનોંધ લખો.

Q-5

Attempt all questions

(14)

(A) વાર્ષિક હિસાબના પરિશિષ્ટો વિગતે સમજાવો.

7

(B) XYZ લિ. નું તા. 31-3-2017 ના રોજ પાકું સરવૈયું:

7

જવાબદારી	રૂ.	મિલકત	રૂ.
શેર મૂડી :		કાયમી મિલકત	૩,૬૦,૦૦૦
ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦ નો	૧,૪૦,૦૦૦	ચાલુ મિલકત	૬,૪૦,૦૦૦
૧૩% ક્યું. પ્રેફ. શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો	૨૦,૦૦૦	ન-નુ ખાતું	૬૦,૦૦૦
૮% ડિબેન્ચર	૬૦,૦૦૦		
ચાલુ જવાબદારી	૮,૪૦,૦૦		

	૧૦,૬૦,૦૦૦		૧૦,૬૦,૦૦૦
--	-----------	--	-----------

મૂડી ઘટાડાની નીચેની યોજના અદાલતે મંજૂર કરી.

- (1) બધા હાલના ઇક્વિટી શેર ઘટાડીને રૂ. ૪ના કરવાના છે.
- (2) બધા હાલના પ્રેફરન્સ શેર ઘટાડીને રૂ. ૬૦ના કરવાના છે.
- (3) કાયમી મિલકતો ૩૩ 1/૩% જેટલી માંડી વાળવી.
- (4) ચાલુ મિલકતોની કિંમત રૂ. ૫,૩૩,૦૦૦ ગણવી.
- (5) ડિબેન્ચર હોલ્ડરોને તેમણે ધારણ કરેલ દરેક રૂ. ૧૦૦ નો એક એવા ડિબેન્ચરને બદલે રૂ. ૭૫નો એક એવા નવા તેટલીજ સંખ્યાના ડિબેન્ચર આપવાં.
- (6) એક લેણદાર જેની કંપનીએ રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ ચૂકવવાના છે, તે પોતાની લેણી રકમના ૪૦% જતા કરે છે. બાકીના લેણાની અંશત: ચૂકવણી પેટે તેમને રૂ. ૪નો એક એવા ૨૫,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર આપવાના છે.

આમનોંધ આપો અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

Q-6

Attempt all questions

(14)

- (A) બ લિમિટેડે રૂ. ૧૦નો એક એવા ૨૦ ,૦૦૦ શેર બહાર પાડ્યા. જે અંગે દલાલોએ નીચે મુજબ બાંધધરી આપી છે.

14

X: ૧૨,૦૦૦, શેર Y: ૫,૦૦૦ શેર, Z: ૩,૦૦૦ શેર

તે ઉપરાંત ત્રણેએ નીચે મુજબ નિશ્ચિત બાંધધરી આપી છે:

X: ૧,૬૦૦, શેર Y: ૮૦૦ શેર, Z: ૨,૦૦૦ શેર.

કંપનીને નિશ્ચિત બાંધધરી સહિત કુલ ૧૫ ,૦૦૦ શેર માટે અરજી મળી , જેમાં ત્રણે દલાલોના સિક્કાવાળા શેર નીચે મુજબ હતા :

X: ૨,૦૦૦, શેર Y: ૪,૦૦૦ શેર, Z: ૧,૦૦૦ શેર.

દરેક બાંધધરી દલાલની જવાબદારી નક્કી કરો :

(અ) જો દલાલોને નિશ્ચિત બાંધધરી અંગે કોઈ રકમ જમા ન મળે.

(બ) જો દલાલોને નિશ્ચિત બાંધધરી અંગે રકમ જમા મળે.

Q-7

Attempt all questions

(14)

- (A) બાંધધરી કમિશનના હિસાબોમાં કંપનીના ચોપડે કઈ કઈ આમનોંધ પસાર કરવામાં આવે છે? (ફક્ત આમનોંધ લખો)

7

- (B) શેર બાંધધરીની જોગવાઈઓ અને ફાયદાઓ જણાવો.

7

Q-8

Attempt all questions

(14)

- (A) સંયોજનના બે સ્વરૂપો સમજાવો.

7

- (B) કર્મચારીના ટુંકા ગાળાના લાભો અને લાંબા ગાળાના લાભો જણાવો.

7

